

Proloog

*Gelukkig wie bij u hun toevlucht zoeken,
met in hun hart de wegen naar u.*

– Psalm 84:6

November 1964

De wind rukte aan mijn haar en koelde mijn huid. De golven kwamen aanrollen en spoelden om mijn hielen en kuiten. Onder mijn zwembroek kraakten schelpjes. De lucht smaakte zilt. Ik lag met ontbloot en gebruind bovenlijf op mijn rug, mijn shirt opgerold onder mijn hoofd. In mijn ene hand een potlood, in mijn andere een stuk papier. Het papier was dik. Karton bijna. Ik had het achter uit een boek gescheurd. Een amberkleurige zon ging onder tussen mijn grote en mijn tweede teen, kleurde van vlammend oranje naar bloedrood en gleed langzaam achter de bal van mijn voet in de Golf van Mexico. Met mijn potlood probeerde ik het beeld te vangen. Mijn handen gaven mijn geest de ruimte die hij nodig had.

Ik hoorde iemand aankomen, en Bobby kwam naast me zitten. In kleermakerszit. Hij haalde zijn onderarm langs zijn neus, trok een streep snot over zijn betraande wang. Hij had een fles melk en een pak Oreokoekjes bij zich, ons favoriete troosteten. Voorzichtig zette hij ze tussen ons in.

Ik was negen. Bobby was twee jaar ouder.

We hoorden mama huilen in het huis achter ons. Nu de zon onderging, werd de wind kouder.

Bobby's onderlip trilde. 'Papa... hij... hij is weg.'

'Waarheen?'

Bobby haalde een koekje uit het pak Oreó's, propte het in zijn mond en haalde zijn schouders op.

Uit de keuken klonk het geluid van een bord dat in stukken brak.

'Wanneer komt hij terug?'

Nog een koekje. Nog een stuk servies dat aan diggelen viel. Weer haalde hij zijn schouders op.

'Wat is mama aan het doen?'

Hij deed één oog dicht en tuurde over zijn schouder. 'Klinkt als borden.'

Toen ze trouwden, had papa mama een servies gegeven. MADE IN BAVARIA stond op de onderkant. Ze had het servies altijd in de vitrinekast bewaard. Veilig achter deurtjes met glas. We mochten er niet aankomen. Nooit. Zo te horen smeed ze het servies nu stuk in de gootsteen, bord voor bord.

'Heeft papa nog wat gezegd?'

Bobby deed weer een greep in het pak Oreó's en begon de koekjes over de golven te keilen. Ze vlogen door de lucht als piepkleine frisbees. Hij schudde zijn hoofd. Schroefde de dop van de melk en zette de fles aan zijn mond. Weer twee borden die stuksloegen.

Bobby huiverde. Zijn stem sloeg over. 'Hij pakte allemaal dingen in. Bijna alles.'

De golven rolden over onze voeten. 'En die... andere vrouw?'

Hij gaf me de melk. Hij zocht naar woorden en ik hoorde de pijn in zijn stem. 'Broertje, ik weet niet...'

Ik nam een slok. de melk droop langs mijn kin. Hij wierp nog een frisbee. Ik pakte een handvol koekjes, stopte er een in

mijn mond en liet er toen een paar over het water scheren, net als Bobby had gedaan. De chocoladeschijfjes kruisten elkaar als kolibries.

Achter ons hoorden we mama jammeren. Weer een bord aan gruzelementen. En weer een. Toen weer een. De verandering in klank deed vermoeden dat ze door de borden heen was en nu verderging met de kopjes. Het kabaal uit de keuken ging gelijk op met het ritme waarmee onze broosheid werd verbrijzeld. Ik tuurde over mijn schouder, maar vond nergens houvast.

Ik zag dat Bobby's ogen zich met tranen vulden. Zijn lip begon weer te trillen. Toen mama het uitschreeuwde en met grote uithalen begon te huilen, liet ook Bobby zijn tranen de vrije loop.

Ik stak het potlood achter mijn oor en hield mijn schets van de zonsondergang op ooghoogte, waar de wind er vat op kreeg, alsof het een vlieger was. Het bekrabbelde karton, gevangen tussen mijn vingers, klapperde. Toen ik het de vrijheid gaf, danste het kartonnetje als een vlinder over het strand en landde in de golven. Ik wierp een blik achterom. 'We kunnen maar beter even bij haar gaan kijken.'

Bobby veegde met zijn onderarm langs zijn neus en mond. Nu was zijn hele gezicht nat. Zijn haar was voor zijn ogen gevallen. Net als het mijne was het gebleekt door het zoute water en de zon. Ik stond op en bood hem mijn hand. Hij pakte die en ik trok hem overeind. De zon was nu bijna verdwenen en wierp lange schaduwen op het huis. Waar onze wereld in scherven lag zoals de duizenden schelpen rond onze voeten.

Bobby staarde over de weg waarover papa was verdwenen. Een dun, blauwgrijs uitlaatgasspoor was alles wat er nog te zien was. 'Hij heeft een paar...' – hij haalde diep adem, rilde en slikte een brok in zijn keel weg – '... heel lelijke dingen gezegd.'

Ik sloeg een arm om zijn schouder en hij barstte in snikken uit. Zo stonden we op het strand, alleen. Vaderloos. Leeg en boos.

Ik balde een vuist, verkruimelde een koekje. Verpulverde het tot poeder. Toen ik mijn hand weer opende en de kruimels op het strand liet vallen, voelde ik een fysieke en basale pijn mijn borst binnendringen.

Het zou 53 jaar duren voordat die verdween.

Heden

Getuigen zeggen dat het telefoongesprek rond zeven uur 's avonds plaatsvond en het een verhitte woordenwisseling was. De man in het wegrestaurant bleef rustig en praatte zachtjes, maar de vrouwenstem aan de andere kant bepaald niet. Ze was weliswaar onzichtbaar, maar ze schreeuwde zo hard dat de andere bezoekers haar woordelijk konden verstaan, en op de achtergrond hoorde je dingen breken. Zeven van de negen mensen in het restaurant, waaronder de serveerster, zeggen dat Jake Gibson diverse pogingen deed om haar te kalmeren, maar ze viel hem steeds in de rede. Dan luisterde hij, knikte, zette zijn met olie besmeurde baseballpet recht en probeerde ertussen te komen.

‘Allie... schatje, dat weet ik, maar... laat me nou even... het spijt me, maar... ik zit al 42 uur achter het stuur... ik ben...’ Hij wreef over zijn gezicht. ‘Bekaf.’ Er gingen een paar minuten voorbij waarin hij zijn hand over de hoorn legde in een poging het geluid van haar onsamenhangende gekrijs te dempen. ‘Ik weet dat het belangrijk is en dat je veel moeite...’ Hij zweeg weer. Knikte weer. Wreef weer in zijn ogen. ‘Uitnodigingen... versiering... lichtjes. Ja, ik weet hoeveel je voor de band betaald hebt, maar...’ Nu deed hij zijn pet af en wreef over zijn kale hoofd. ‘Bij Flagstaff werd ik omgeleid en ik ben echt uitgeput.’ Hij sloot zijn ogen. ‘Schatje, ik red het gewoon

niet. Vanavond niet. Ik beloof je dat ik morgenochtend een lekker ontbijt...'

Zo ging het een poosje door. In hetzelfde stramien.

Allie Gibson luisterde niet. Ze gilde. Luidkeels. Hun huwelijk zat in zwaar weer en ze hadden even een 'pauze' ingelast. Een halfjaar. Hij was weggegaan en woonde in de cabine van zijn truck. Doorkruiste het hele land. En de tijd en afstand had hun goedgegaan. Ze was milder geworden. Afgevallen. Pilates. Had nieuwe lingerie gekocht. Om hem te helpen herinneren. Het feest was zowel om zijn verjaardag als om zijn thuiskomst te vieren. En ook een beetje hun nieuwe start.

Het was een klein wegrestaurant en Jake begon zich steeds meer te generen. Hij hield de telefoon een eindje bij zijn oor vandaan, wachtend tot ze klaar was. Allie was zijn eerste huwelijk. Al tien jaar waren ze samen. Hij was haar tweede. Haar buren hadden hem nog gewaarschuwd. Ze hadden gefluisterd: 'Die vorige is niet voor niets weggegaan.' Hun stem ging omhoog bij het woord *niets*.

Jake kreeg geen gelegenheid gedag zeggen. Ze had nog een laatste lading boosaardige verwensingen over hem uitgestort en toen het gesprek afgebroken. Toen de telefoon stilviel, zat hij niet-begrijpend te wachten. Alsof ze de telefoon weer zou oppakken. Dat deed ze niet. De serveerster kwam zijn kant op met een pot koffie en een verlangende blik. Hij was niet lelijk. Ook niet echt knap, maar ze had erger gezien. Veel erger. De vriendelijkheid in zijn gezicht was uitnodigend, en te oordelen naar zijn schoenen en handen was hij niet te beroerd om hard te werken. Ze zou zo Allies plaats innemen.

'Nog een bakkie, lieverd?' Ze praatte plat. Voor hij antwoord kon geven, hoorde hij een onaangenaam gepiep uit de telefoon. Nu drong pas tot hem door dat Allie had opgehangen. Dat maakte het nog gênanter. Hij fluisterde tegen iedereen die hem kon

horen 'sorry,' ging staan, hing de telefoon op en knikte naar de serveerster.

Hij liet zijn biefstuk onaangeroerd, vulde zijn thermoskan met koffie, legde een briefje van twintig op tafel om de rekening van zeven dollar te betalen, en liep zo onopvallend mogelijk naar de uitgang. Er kwam juist een ouder stel binnen en hij tikte tegen zijn pet. Hij liep naar buiten, vergezeld van het kenmerkende getik van zijn wandelstok op het beton – een granaatwond die nooit geheeld was.

Hij gooide zijn tank vol en rekende af bij de kassa, waar hij meteen vier pakjes cafeïnetabletten insloeg. Vervolgens ging hij naar het toilet en plensde koud water in zijn gezicht. De politie, die zo'n 48 uur later de beelden van de beveiligingscamera's bekeek, zag zwiingend hoe Jake twintig *jumping jacks* en push-ups deed voordat hij in zijn cabine klom. In de laatste tweeeënhalve dag was hij van Arizona naar Texas gereden en vandaar naar Mississippi, waar hij een tankwagen met diesel had opgehaald op weg naar Miami. Hij had zijn best gedaan thuis te zijn voor het feest ter ere van zijn zestigste verjaardag, maar zijn lichaam hield het gewoon niet langer vol. Zijn oogleden wogen als dieplood. Toen hij nog ongeveer tweehonderd kilometer te gaan had, belde hij Allie om te zeggen dat hij al twee keer in slaap was gevallen achter het stuur en dat hij echt niet meer kon, hoezeer het hem ook speet.

Ze had niet zo vriendelijk gereageerd.

Hij keek naar het motel, maar haar stem klonk nog na in zijn hoofd. Hij wist dat zijn afwezigheid haar pijn zou doen.

En dus klom de liefdevolle Jake Gibson weer achter het stuur en trapte het gaspedaal in. Dat zou de laatste keer zijn.

Jake reed naar het zuiden en draaide Highway 98 op. Bleef langs de kust rijden en kwam uiteindelijk door Mexico Beach op weg naar Apalachicola.

Bij State Route 30E sloeg hij af naar het westen. Nog tien kilometer, dan kon hij Allie in zijn armen sluiten. Hij zweepte zijn Peterbilt op tot de hoogste versnelling. Aangezien hij die weg al honderden keren gereden had, begrijpt niemand eigenlijk waarom hij zo hard reed, of waarom hij de oranje knipperlichten en zeven snelheidsdrempels op de smalle weg negeerde. Iedereen met zijn ervaring wist dat een truck met oplegger die zo snel ging en zo veel massa en inertie had, nooit die draai kon maken. De snelwegpolitie van de staat Florida schatte dat de tankwagen meer dan honderdtwintig kilometer per uur reed waar de 30E zijn scherpe bocht naar het noorden maakt. Dat is de plek waar het schiereiland op zijn smalst is en waar de weg vlak langs de oceaan loopt. Om die twee te scheiden, hebben wegwerkers aan de linkerkant van de weg gigantische brokken graniet opgestapeld. Honderden keien, elk een paar duizend kilo zwaar, staan er in grillige formaties boven op elkaar en vormen een ondoordringbare muur van zo'n tien meter breed en zes meter hoog. Het obstakel moet enerzijds voorkomen dat het zeewater de weg aantast, en anderzijds dat weggebruikers zich in de oceaan wagen. 'De Rotsen' vormen een favoriete spot voor verliefde stelletjes om een glas wijn te drinken. Dan klauteren ze hand in hand over de keien en strijken naast de pelikanen neer om de zon langzaam in de zee te zien zakken en het water karmozijnrood te zien kleuren. De Grote Muur van Cape San Blas heeft al menig orkaan overleefd en honderdduizenden toeristen hebben over zijn strand gewandeld.

Niemand zal ooit weten wanneer Jake Gibson in slaap is gevallen. Alleen *dat* hij het deed. 's Avonds vlak voor tienem ramde de Peterbilt de muur en boorde zich met de kracht en energie van een Titanic met zijn neus in de rotsblokken. Toen de rotsblokken nog geen meter achter Jake de tankwagen openreten, werd de

explosie bijna vijftig kilometer verderop in Apalachicola gehoord en gevoeld, en de flits werd helemaal tot in Tallahassee gezien: honderdzestig kilometer verderop. Er gingen overall alarmen af en de brandweer en politie gingen op weg, maar vanwege de intense hitte konden ze niet meer doen dan de snelweg afsluiten tot op een kilometer afstand van het ongeval. Niemand erin, niemand eruit. Ze stonden erbij en keken ernaar.

Allie zat met een fles whisky op de grond van een toilet. Met betraande ogen en wangen. De lichtflits vijf kilometer verderop werd weerspiegeld door de witte tegelwand. Toen ze de vuurbal zag, wist ze het.

De hitte van meer dan duizend graden was zo allesverzendend dat Allie en de feestgangers die haar vergezelden, gedwongen werden achter de wegblokkade te blijven en de geur van brandend rubber in te ademen. Dat duurde de hele nacht. Tegen de ochtend was de ergste brand uitgewoed en konden de blusauto's erbij. Maar er viel weinig meer te blussen. Er lagen alleen nog wat stalen balken. Eén wiel was weggeblazen en naar het moeras gerold, een paar honderd meter verderop. De achterkant van de tankwagen leek op een colablikje dat in tweeën was gescheurd. Op de plek van de explosie zag je alleen nog een schroeiplek op het asfalt.

Beveiligingscamera's die anderhalve kilometer voor de bocht aan de palen met waarschuwingslichten hingen, hadden Jake vastgelegd achter het stuur. Zowel de gezichtsherkenningsoftware als Allie die de beelden bekeek, stelden vast dat het echt Jake Gibson was – met zijn karakteristieke, vettige honkbalpet – die de truck bestuurde en naar een hogere versnelling schakelde, terwijl hij noordwaarts over de 30E raasde.

Van Jake Gibson werd niets meer teruggevonden.

De gesp van zijn riem niet. De hak van zijn schoen niet. Zijn titanium horloge niet. Zijn platina trouwring niet. Zijn tanden

niet. Het bronzen handvat van zijn wandelstok niet. Jake was in rook opgegaan, net als het grootste deel van zijn truck. De gruwelijke aard van zijn dood leidde tot allerlei speculaties. Theorieën te over. De meest geloofwaardige was dat Jake al ver voor de bocht in slaap was gevallen en voorovergezakt, waardoor hij met zijn slechte been en aanzienlijke lichaamsgewicht druk uitoefende op het gaspedaal. Dat is de enige verklaring voor zijn onverklaarbare snelheid. De tweede suggestie was dat vier dagen overdosering aan cafeïne Jakes hart te veel was geworden, en dat hij al voor de bocht dood was, waardoor hij ook voorover kon zijn gezakt. De gedachte die het minst vaak gefluisterd werd maar die toch heel goed mogelijk was, was dat Jake een aneurysma had, met dezelfde uitkomst. Niemand wist het zeker. Alles wat ze zeker wisten, was dat Jake was gestorven met zo veel geweld dat de klap door legersatellieten geregistreerd was, waardoor zowel het ministerie van Defensie als dat van Binnenlandse Veiligheid zich ermee bemoeide en zich allebei verbaasden over de enorme omvang van het getroffen gebied. ‘Zonde.’

De onheilsplek bleef nog geruime tijd afgezet met gele tape en zwaailichten, omdat het er te heet was. Brandweermannen voorspelden dat het een week zou duren voordat het echt helemaal was afgekoeld, en dan pas mochten er mensen komen. Toeschouwers schudden hun hoofd, dachten aan Allie en mompelden hun achterbakse lasterpraat: ‘Die vrouw is vervloekt. Alles wat ze aanraakt, legt het loodje.’

Reddingswerkers en kustwachtmedewerkers zochten de hele nacht de oceaan en kustlijn af. Misschien was Jake vanwege de snelheid door de voorruit geschoten, dachten ze, en dan was zijn lichaam over de rotsblokken heen in de oceaan beland, en ze wisten dat daar een getijdenstroom was. Als dat gebeurd was, dan was hij de zee in gezogen.

Maar net als de rest leverde die zoektocht niets op. En net

als de andere mislukte speurtochten versterkte ook deze de ondraaglijke gedachte dat Jake op een gruwelijke, pijnlijke manier gestorven was.

Het gewicht daarvan drukte zwaar op Allie. Jake, de innemende echtgenoot die gewoon keihard had gewerkt om voor brood op de plank te zorgen en het zijn vrouw naar haar zin te maken, kwam niet meer terug. Nooit meer. De laatste twee of zelfs drie jaar waren niet makkelijk geweest. Hij had meer gewerkt dan hij thuis was, en was soms weken of zelfs maanden achtereen van huis. Allie wist wel wat de mensen dachten... dat het niet meeviel om met haar te leven.

Ze moest de begrafenis regelen en beslissen wat er in de kist moest. Maar elke keer als ze aan zijn nagedachtenis probeerde te vertellen dat het haar speet, werd ze geconfronteerd met de duistere en verpletterende echo van de laatste woorden die ze tegen Jake gezegd had. Die luiden niet: 'Ik hou van je.' Nee, haar laatste woorden waren een venijnige tirade van razernij geweest.

En die woorden kon ze niet meer terugnemen.